बाझो जग्गा उपयोग अनुदान कार्यविधी -२०७७

बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका अन्तर्गत कृषी योग्य जमिनको उपयोग गरी अनुपस्थित भु-स्वामित्वलाई निरुत्साहित गरी कृषी व्यवसायबाट स्वरोजगारी सृजना गरी सम्भावित भोक **बाझो जग्गा उपयोग अनुदान कार्यविधी** मरी, कुपोषण निर्मुल गरी पोषण, खाद्य सुरक्षा र खाद्य सम्प्रभुतालाई प्रवर्द्धन गर्नको लागि कृषी व्यवसाय प्रवर्दन ऐनले दिएको अधिकार प्रयोग गरी बारपाक सुलिकोट गाउँपालिकाले यो कार्यविधी बनाई लागु गरेको छ ।

परिच्छेद -१

१) संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

क) यो कार्यविधीको नाम बाझो जग्गा उपयोग अनुदान कार्यविधी- २०७७ रहनेछ ।

ख) यो कार्यविधी तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

ग) यो कार्यविधी बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका भर लागु हुनेछ ।

परिच्छेद -२

२) विषय र प्रसङ्गले अन्यथा अर्थ नलागेमा यस कार्यविधीमा,

क) गाउँपालिका भन्नाले बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका जनाउछ ।

ख) अध्यक्ष भन्नाले गाउँपालिकाको अध्यक्षलाई जनाउछ ।

ग) कृषी शाखा भन्नाले बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका कार्य विभाजन नियामावली २०७६ को अनुसुची-१ बमोजीममा उलेखित कृषी शाखालाई जनाउछ ।

घ) समिति भन्नाले कृषक छनौट समितिलाई जनाउछ ।

ङ) बाझो जमिन भन्नाले कृषी योग्य भुमी भइकन कम्तीमा दुई वर्ष देखि खेती नभई खालि रहेको जमिनलाई जनाउनेछ ।

च) खाद्यान्न बाली भन्नाले धान, मकै, गहु, जौ, कोदो लगायतका बालीलाई जनाउनेछ ।

छ) तरकारी बाली भन्नाले सागब सब्जी सिमी बोडी फर्सी लगायतका बालीलाई जनाउनेछ ।

ज) मसला बाली भन्नाले खुर्सानी, जिरा, धनिया लगायतका बालीलाई जनाउनेछ ।

झ) फलफुल बाली भन्नाले केरा, सुन्तला, आँप, लिची लगायतका अन्य फलफुल बालीलाई जनाउनेछ ।

ञ) लाभग्राही किसान भन्नाले छनौट समितिदले छनौट गरेका बाझो जग्गामा खेती गर्नका लागि करार भएका किसानलई जनाउनेछ ।

परिच्छेद -३

३) वाझो जग्गाको लगत राख्नेः

क) यो कार्यविधी प्रारम्भ भएको १५ दिन भित्र वाझो जग्गाको लगत राख्ने काम प्रारम्भ हुनेछ ।

ख) वाझो जग्गाको एकिकृत लगत राख्ने मुख्य काम गाउँपालिकाको कृषी शाखाले गर्ने छ ।

ग) लगत राख्ने काम अनुसुची-१ बमोजीमको ढाचामा राख्नु पर्नेछ ।

घ) यस बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका भित्र लगत राख्ने प्रयोजनको लागि जुनसुकै खेतियोग्य जमिन खालि रहेको विवरण उपलब्ध गराउन गाउँपालिका कृषी शाखाले प्रत्येक वडा कार्यालय मार्फत सार्वजनिका ७ दिने सुचना प्रकाशित गर्ने छ ।

ङ) नियम (घ) वमोजिम सार्वजनिका सुचना जारी भएपछि आफ्नो वाझो जग्गाको विवरण उपलब्ध अनिवार्य रुपमा नजिकको वडा कार्यालयलाई सम्वन्धित जग्गा धनि वा नजिकको हकवालाले गर्नुपर्ने छ ।

च) नियमा ङ वमोजिम बमोजिम बाझो जग्गाको विवरण उपलब्ध वडा कार्यालय वा गाउँपालिका कार्यालयलाई जानकारी नगराएको खण्डमा प्रति रोपनी २००।– रुपैया जरिवाना गरिनेछ ।

छ) कृषीयोग्य जमिन हो होईन भन्ने विषयमा विवाद उत्पन्न भएमा मालपोत कार्यालयमा रहेको दर्ता श्रेस्ता अनुसार अन्तिम निर्णय गाउँपालिका न्यायीक समितीले गर्ने छ ।

ज) वाझो जग्गाको लगत राख्ने क्रममा जग्गाधनीलाई अनुसुची -३ वमोजिमको फारम अनिवार्य रुपमा भराउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद -४

४) अनुदान उपलब्ध गराउने आधारहरु

क) दुइ वा दुइ भन्दा बढी वर्ष खेती नगरी खाली भएको जमिनलाई मात्र अनुदान उपलब्ध गराईने छ ।

ख) दुई वा दुई भन्दा बढी वर्ष खेती नगरी बाझो रहेको जग्गामा यस कार्यविधी बमोजिमको सर्त र मापदण्ड बमोजीम खेतिपाती गरेमा स्वयम् जग्गा धनी निजको अंसियार वा सो को भन्दा वाहेकको जो कोही व्याक्ती वा फर्मले खेती बाली लगाएको अवस्थामा समेत अनुदान दाबी गर्न सक्नेछन् ।

ग) अनुदान सम्बन्धि मापदण्ड अनुसुची-२ वमोजीम हुनेछ ।

घ) अनुदान उपलब्ध गराउदा वडा कार्यालयको अनुगमन प्रतिवेदनलाई आधार बनाईनेछ ।

५) वजेट सम्बन्धि व्यवस्था

क) वाझो जग्गामा खेतीपाती गर्ने कृषकहरुलाई उपलब्ध गराईने वजेटको व्यवस्था गाउँ सभाले गर्ने छ ।

ख) अनुदान स्थानीय वजेट भित्र समावेश गरेर उल्लेखित मापदण्डको आधारमा मात्र उपलब्ध गराईनेछ ।

परिच्छेद ५

६) भुक्तानी प्रक्रिया

अनुदान रकम र भुक्तानी प्रक्रिया देहायबमोजीमको आधारमा हुनेछ

क) कार्यक्रम सञ्चालनको लागि अनुसुचीमा उल्लेखित भएको मापदण्डको आधारमा अनुदान प्रदान गरिनेछ, अन्य स्रोत आवेदक आफैले व्यवस्था गर्नुपर्ने छ ।

ख) अनुदान दावी गर्दा देहाय बमोजिम कागजात पेश गर्नु पर्नेछ ।

१) वडा स्तरीय अनुगमनको प्रतिवेदन,

२) विल भदरपाई भए सो को विल भरपाई,

३) निवेदन,

४) खेती गरेको जग्गाको फोटो १ प्रति

७) जमिन भाडामा दिनुपर्ने वाध्यकारी व्यवस्था बारेः

आफूले आफ्नो बाझो जमिन खेति गर्न असमर्थ भएमा गा.पा. ले तोकेको दरमा निजले इच्छुक व्याक्तीलाई / वडा कार्यालयले सिफारिस गरेको व्याक्तीलाई अनिवार्य खेती गर्ने दिनुपर्ने छ ।

स्पस्टीकरणःबाझो जमिनको भाडा खेतको रु ५००।– प्रति रोपनी र पाखो बारीको रु ४००।– प्रति रोपनी

परिच्छेद -५

छनौट प्रक्रिया

८) सार्वजनिक सुचनाजारी भएपछि प्राप्त निवेदनको आधाराम छनौट प्रक्रियामा देहाय वमोजीम हुनेछ ।

क) वाझो जमिनमा खाद्यान्न वा नगदे बाली लगाउन चाहने कृषकले सार्वजनीक सुचना प्रकाशित भएको ७ (सात) दिन भित्र नजिकको वडा कार्यालय वा गाउँपालिकाको कृषी शाखामा निवेदन दिन सकिनेछ ।

ख) निवेदन संकलन भईसकेपछि छनौट प्रक्रिया आराम्भ हुनेछ । उपलब्ध जमिनको अवस्था र निवेदकको संख्यासँग सन्तुलन कायम गरी लाभग्राही किसानको छनौट प्रक्रिया शुरु हुनेछ ।

ग) छनौट प्रक्रिया दर्ता किसान वा कृषी फर्म र असङ्गठीत क्षेत्रमा रोजगार गुमाएर किसान तथा विपन्न मानिसहरुलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।

घ) नियम ३ बमोजिम विपन्न किसान छनौट गर्दा हालै मात्र covid- 19 को लकडाउनको समयमा राहत वितरण गर्दाको समयमा राहत पाउने व्याक्तिहरुको मापदण्डलाई आधार वनाईनेछ ।

८) उपनियम क,ख,ग,घ वमोजिम कृषकहरुको छनौट गर्न देहाय वमोजीमको एक समिती रहनेछ ।

१) गाउँपालिका अध्यक्ष -संयोजक

२) आर्थिक विकास समितिको संयोजक -सदस्य

३) प्रमुख प्राशसकिय अधिकृत – सदस्य

४) गाउँपालिकाको प्रशासन सेवाको अधिकृत- सदस्य

५) कृषी शाखा प्रमुख- सदस्य सचिव

२) वैठक सम्वन्धि कार्यविधी समितीले आफै व्यवस्थित गर्ने छ। वैठक आवश्यकता अनुसार अध्यक्ष ले तोकेको समयमा र समयमा आवश्यकता बमोजिम बस्नेछ।

९) नियम ८ बमोजिम छनौट भएका लाभग्राही किसान वा कृषक विच गाउँपालिका कृषी शाखा र करार सम्झौता कम्तिमा दुई वर्षको हुनेछ। सो करार सम्झौताका सर्तहरु देहायवमोजीम हुनेछ।

क) कम्तीमा २ वर्षको खेती गर्नुपर्नेछ।

ख) जग्गाको प्रयोग असल नियतले गर्नुपर्नेछ।

ग) जग्गा धनीको अनुमती वेगर जग्गाको कुनै भौतिक स्वरुपमा परिवर्तन गर्न पाईने छैन।

घ) जग्गा जमिनको उत्पादन र उत्पादकत्व हुने गरी प्रयोग गर्नुपर्ने छ।

ङ) करार सम्झौता भंग गरेमा पाउने सम्भावित अनुदान वरावरको जरिवाना गर्न सकिनेछ।

१०). समितीको सचिवालय सम्बन्धि व्यवस्थाः

क) छनौट समितीको सचिवालय कृषी शाखामा रहनेछ।

ख) सचिवालयले यस कार्य विधीको कार्यावयन गर्ने, छनौट समितीको निर्णय कार्यानवयन गर्नुका अतिरिक्त अन्तर शाखा समन्वय वडा कार्यालयसँग समन्वय गर्ने काम गर्नेछ।

११) संसोधनः यस कार्यविधीको संसोधन आवश्यकता बमोजीम गाउँकार्यपालिकाले गर्नेछ।

१२) वाधा अड्काउ फुकाउः यस कार्य विधी कार्याबयनमा दुविधा आएमा गाउँ कार्यपालिकाले तत् विषयमा उपयुक्त आदेश जारी गर्ने सक्नेछ।

अनुसुची -१

क्र स.	जग्गा धनीको नाम सहित तिनपुस्ते विवरण	जग्गा धनीको ठेगना	जग्गा अवस्थित	कि नं.	क्षेत्रफल	किसिम

अनुसुची -२

बालीको नाम	अनुदान/प्रतिरोपनी	कैफियत
खाद्यान्न बाली	रु ३०००।–	जग्गाको क्षेत्रफल र उत्पादकत्व समेत अनुगमन प्रतिवेदन समेतलाई आधार वनाईनेछ ।
तरकारी बाली	रु ३०००।–	
मसला बाली	रु २५००।–	
फलफुल बाली	रु २०००।-	

अनुसुची- ३

बारपाक सुलिकोट गाउँ पालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
ताकुकोटगोरखा ,

बाँझो भूमि तथ्याङ्क सँकलन फारम

---

१) वडा नम्बर :

२) वस्तीको नाम :

३) जग्गा धनीको नाम :

४) हाल जग्गा धनी स्थायी रुपमा बस्ने ठेगाना :

गाउँमा नै जिल्ला भित्र तर अन्य ठाऊँमा

काठमाण्डौ

५) जमीन बाँझो हुनुको कारण :

६) बाँझो जमीन जग्गा धनी कृषि खेती सुरु गर्न इच्छुक छन् ?

छन् छैन

७) यदि छन् बने कहिलेबाट खेती सुरु गर्ने योजना छ ?

८) यदि छैन भने खेती नगर्नुको कारण ?

९) के जग्गा धनी अरुलाई कृषि उत्पादनका लागि भाडामा (लिजमा) दिनको लागि तयार छन् ?

छन् छैन

१०) बाँझो जमीनको कुल क्षेत्रफल (रोपनी)

११) सिँचाई सुविधा छन् छैन

१२) सिँचाई कुलोको अवस्था कस्तो छ ?

१३) बाँझो जमीनमा हुन सक्ने सन्भावित कृषि खेतीको नाम

१४) सम्भावित कृषि खेतीबाट हुने अनुमानित उत्पादन

१५) बाँझो जमीनमा सम्भावित कृषि खेतीबाट हुने अनुमानित उत्पादन

मिति २०७७/०१/२४ गते बसेको गाउँ कार्यपालिकाको वैठकले सर्वसम्मत रुपमा पारित गरेको बाझो जग्गा उपयोग अनुदान कार्यविधी -२०७७, स्थानिय सरकार ऐन, २०७४ को दफा १०२ बमोजिम प्रमाणिकरण गर्दछु ।

नामः विष्णु प्रसाद भट्ट

पदः गाउँपालिका अध्यक्ष

दस्तखतः